

## ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА ДОМАЋЕМ ТРЖИШТУ PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON DOMESTIC MARKET

Цијене произвођача индустријских производа на домаћем тржишту у августу 2020. године у односу на јул 2020. године, у просјеку су ниже за 0,3%, у односу на августу 2019. године ниже су за 0,8% и у односу на децембар 2019. године у просјеку су ниже за 1,1%.

Посматрано по наміјени потрошње, у августу 2020. године у односу на јул 2020. године, цијене капиталних производа у просјеку су више за 0,4%, цијене нетрајних производа за широку потрошњу више су за 0,1%, цијене енергије у просјеку су ниже за 0,5%, цијене интермедијарних производа ниже су за 0,3%, док су цијене трајних производа за широку потрошњу у просјеку остале на истом нивоу.

Посматрано по подручјима индустријске производње (PRODCOM) у августу 2020. године у односу на јул 2020. године, цијене подручја (Е) Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине у просјеку су више за 1,5%, цијене подручја (В) Вађење руда и камена у просјеку су ниже за 2,7%, цијене подручја (С) Прерађивачка индустрија ниже су за 0,3%, док су цијене подручја (Д) Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, у просјеку су остале непромијењене.

По областима индустријске производње, у августу 2020. године у односу на јул 2020. године, забиљежен је раст цијена у областима: производња коже и производа од коже 3,8%; производња одјеће 2,9%; прикупљање отпада, дјелатности обраде и одлагања отпада; рециклажа материјала 1,5%; производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата 1,3%; поправка и инсталација машина и опреме 1,2%; вађење руда метала 0,2%.

Пад цијена у августу 2020. године у односу на јул 2020. године, забиљежен је у областима: вађење угља и лигнита (мрког угља) 7,3%; Производња хемикалија и хемијских производа 2,0%; производња готових металних производа, осим машина и опреме 1,9%; производња папира и производа од папира 0,6%; производња кокса и рафинисаних нафтних производа 0,4%; производња осталих производа од неметалних минерала, производња базних метала по 0,3%; прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала 0,2%; вађење осталих руда и камена, производња текстила 0,1%.

У преосталих тринаест области индустријске производње, цијене су у августу 2020. године у односу на јул 2020. године, у просјеку остале на истом нивоу.

*Producer prices of industrial products on domestic market in August 2020, compared to July 2020, were on average 0.3% lower, compared to August 2019 they were 0.8% lower and compared to December 2019 they were on average 1.1% lower.*

*By purpose of consumption, in August 2020, compared to July 2020, prices of capital goods were on average 0.4% higher and prices of consumer non-durables were 0.1% higher. Prices of energy were on average 0.5% lower and prices of intermediate goods were 0.3% lower, while prices of consumer durables remained on average at the same level.*

*By section of industrial production (PRODCOM), in August 2020, compared to July 2020, prices of the section (E) Water supply; sewerage, waste management and remediation activities were on average 1.5% higher, prices of the section (B) Mining and quarrying were on average 2.7% lower, prices of the section (C) Manufacturing were 0.3% lower, while prices of the section (D) Electricity, gas, steam and air conditioning supply remained on average at the same level.*

*By division of industrial production, in August 2020, compared to July 2020, prices increased in the following divisions: Manufacture of leather and related products 3.8%; Manufacture of wearing apparel 2.9%; Waste collection, treatment and disposal activities, material recovery 1.5%; Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations 1.3%; Repair and installation of machinery and equipment 1.2%; Mining of metal ores 0.2%.*

*Decrease in prices in August 2020, compared to July 2020, was recorded in the following divisions: Mining of coal and lignite (black coal) 7.3%; Manufacture of chemicals and chemical products 2.0%; Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment 1.9%; Manufacture of paper and paper products 0.6%; Manufacture of coke and refined petroleum products 0.4%; Manufacture of other non-metallic mineral products, Manufacture of basic metals 0.3%; Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials 0.2%; Other mining and quarrying, Manufacture of textiles 0.1%.*

*In the remaining thirteen divisions of industrial production, prices in August 2020, compared to July 2020, remained on average at the same level.*

1. ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА ДОМАЋЕМ ТРЖИШТУ, АВГУСТ 2020.  
PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON DOMESTIC MARKET, AUGUST 2020

| Назив (по PRODCOM-у)                  |                                                                                                                     | VIII 2020<br>VII 2020 | VIII 2020<br>VIII 2019 | VIII 2020<br>XII 2019 | I-VIII 2020<br>I-VIII 2019 | VIII 2020<br>Ø 2019 | Ø 2019<br>Ø 2018 | Name (by PRODCOM)                                                                                                                  |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|------------------------|-----------------------|----------------------------|---------------------|------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| УКУПНО                                |                                                                                                                     | 99,7                  | 99,2                   | 98,9                  | 100,1                      | 99,3                | 101,2            | TOTAL                                                                                                                              |
| По намени потрошње                    |                                                                                                                     |                       |                        |                       |                            |                     |                  | By purpose of consumption                                                                                                          |
| Енергија                              |                                                                                                                     | 99,5                  | 99,4                   | 99,1                  | 100,9                      | 99,9                | 101,5            | Energy                                                                                                                             |
| Интермедијарни производи              |                                                                                                                     | 99,7                  | 98,9                   | 99,4                  | 99,3                       | 98,9                | 101,3            | Intermediate goods                                                                                                                 |
| Капитални производи                   |                                                                                                                     | 100,4                 | 99,6                   | 100,5                 | 99,5                       | 100,0               | 101,7            | Capital goods                                                                                                                      |
| Трајни производи за широку потрошњу   |                                                                                                                     | 100,0                 | 100,9                  | 100,6                 | 100,6                      | 100,9               | 99,4             | Consumer durables                                                                                                                  |
| Нетрајни производи за широку потрошњу |                                                                                                                     | 100,1                 | 99,3                   | 97,7                  | 99,7                       | 98,8                | 100,1            | Consumer non-durables                                                                                                              |
| По подручјима и областима             |                                                                                                                     |                       |                        |                       |                            |                     |                  | By sections and divisions                                                                                                          |
| B                                     | Вађење руда и камена                                                                                                | 97,3                  | 96,7                   | 96,6                  | 101,8                      | 97,9                | 101,4            | B Mining and quarrying                                                                                                             |
| 05                                    | Вађење угља и лигнита (мрког угља)                                                                                  | 92,7                  | 95,9                   | 92,7                  | 105,5                      | 96,7                | 98,3             | 05 Mining of coal and lignite (black coal)                                                                                         |
| 07                                    | Вађење руда метала                                                                                                  | 100,2                 | 97,0                   | 98,7                  | 99,6                       | 98,5                | 104,5            | 07 Mining of metal ores                                                                                                            |
| 08                                    | Вађење осталих руда и камена                                                                                        | 99,9                  | 98,4                   | 99,7                  | 100,6                      | 99,1                | 98,7             | 08 Other mining and quarrying                                                                                                      |
| C                                     | Прерађивачка индустрија                                                                                             | 99,7                  | 99,0                   | 98,7                  | 99,8                       | 99,1                | 101,0            | C Manufacturing                                                                                                                    |
| 10                                    | Производња прехранбених                                                                                             | 100,0                 | 98,3                   | 97,4                  | 99,0                       | 98,1                | 100,6            | 10 Manufacture of food products                                                                                                    |
| 11                                    | Производња пића                                                                                                     | 100,0                 | 104,0                  | 102,6                 | 102,5                      | 103,5               | 99,9             | 11 Manufacture of beverages                                                                                                        |
| 12                                    | Производња дуванских производа                                                                                      | 100,0                 | 100,0                  | 100,0                 | 99,6                       | 99,8                | 100,2            | 12 Manufacture of tobacco products                                                                                                 |
| 13                                    | Производња текстила                                                                                                 | 99,9                  | 100,5                  | 100,5                 | 100,8                      | 100,7               | 99,6             | 13 Manufacture of textiles                                                                                                         |
| 14                                    | Производња одјеће                                                                                                   | 102,9                 | 103,4                  | 96,7                  | 101,4                      | 100,1               | 97,9             | 14 Manufacture of wearing apparel                                                                                                  |
| 15                                    | Производња коже и производа од коже                                                                                 | 103,8                 | 104,0                  | 104,7                 | 101,9                      | 103,6               | 99,8             | 15 Manufacture of leather and related products                                                                                     |
| 16                                    | Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала | 99,8                  | 101,0                  | 99,1                  | 102,7                      | 100,9               | 105,2            | 16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials |
| 17                                    | Производња папира и производа од папира                                                                             | 99,4                  | 98,4                   | 100,1                 | 97,2                       | 97,8                | 101,0            | 17 Manufacture of paper and paper products                                                                                         |
| 18                                    | Штампање и умножавање снимљених записа                                                                              | 100,0                 | 97,6                   | 97,6                  | 98,2                       | 97,7                | 101,8            | 18 Printing and reproduction of recorded media                                                                                     |
| 19                                    | Производња кокса и рафинисаних нафтних производа                                                                    | 99,6                  | 98,2                   | 98,6                  | 100,3                      | 99,2                | 101,8            | 19 Manufacture of coke and refined petroleum products                                                                              |
| 20                                    | Производња хемикалија и хемијских производа                                                                         | 98,0                  | 98,5                   | 100,5                 | 99,2                       | 98,9                | 102,4            | 20 Manufacture of chemicals and chemical products                                                                                  |
| 21                                    | Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата                                               | 101,3                 | 103,3                  | 99,8                  | 101,8                      | 101,4               | 98,4             | 21 Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations                                                    |
| 22                                    | Производња производа од гуме и пластичних маса                                                                      | 100,0                 | 98,5                   | 98,5                  | 98,7                       | 98,3                | 98,8             | 22 Manufacture of rubber and plastic products                                                                                      |
| 23                                    | Производња осталих производа од неметалних минерала                                                                 | 99,7                  | 100,1                  | 99,4                  | 100,6                      | 100,1               | 102,1            | 23 Manufacture of other non-metallic mineral products                                                                              |
| 24                                    | Производња базних метала                                                                                            | 99,7                  | 107,2                  | 108,8                 | 96,1                       | 101,9               | 94,4             | 24 Manufacture of basic metals                                                                                                     |
| 25                                    | Производња готових металних производа, осим машина и опреме                                                         | 98,1                  | 96,0                   | 95,9                  | 97,2                       | 95,7                | 98,2             | 25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment                                                        |
| 26                                    | Производња рачунара, електронских и оптичких производа                                                              | 100,0                 | 98,3                   | 98,2                  | 101,7                      | 100,1               | 101,4            | 26 Manufacture of computer, electronic and optical products                                                                        |
| 27                                    | Производња електричне опреме                                                                                        | 100,0                 | 100,0                  | 104,3                 | 99,8                       | 100,6               | 99,7             | 27 Manufacture of electrical equipment                                                                                             |
| 28                                    | Производња машина и опреме д.н.                                                                                     | 100,0                 | 99,9                   | 100,1                 | 100,1                      | 100,1               | 100,2            | 28 Manufacture of machinery and equipment n.e.c.                                                                                   |
| 29                                    | Производња моторних возила, приколица и полуприколица                                                               | 100,0                 | 100,0                  | 100,0                 | 100,3                      | 100,2               | 101,8            | 29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers                                                                       |
| 30                                    | Производња осталих саобраћајних средстава                                                                           | 100,0                 | 105,2                  | 105,2                 | 103,0                      | 105,4               | 100,5            | 30 Manufacture of other transport equipment                                                                                        |
| 31                                    | Производња намјештаја                                                                                               | 100,0                 | 100,7                  | 100,4                 | 100,4                      | 100,7               | 99,4             | 31 Manufacture of furniture                                                                                                        |
| 32                                    | Остала прерађивачка индустрија                                                                                      | 100,0                 | 110,6                  | 110,6                 | 105,6                      | 110,7               | 102,0            | 32 Other manufacturing                                                                                                             |
| 33                                    | Поправка и инсталација машина и опреме                                                                              | 101,2                 | 99,0                   | 101,4                 | 98,5                       | 99,8                | 101,7            | 33 Repair and installation of machinery and equipment                                                                              |
| D                                     | Производња и снабђевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација                                         | 100,0                 | 100,4                  | 100,0                 | 100,8                      | 100,6               | 101,5            | D Electricity, gas, steam and air conditioning supply                                                                              |
| 35                                    | Производња и снабђевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација                                         | 100                   | 100,4                  | 100                   | 100,8                      | 100,6               | 101,5            | 35 Electricity, gas, steam and air conditioning supply                                                                             |
| E                                     | Снабђевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине             | 101,5                 | 89,9                   | 94,5                  | 85,3                       | 87,1                | 89,7             | E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities                                                              |
| 38                                    | Прикупљање отпада, дјелатности обраде и одлагања отпада; рециклажа материјала                                       | 101,5                 | 89,9                   | 94,5                  | 85,3                       | 87,1                | 89,7             | 38 Waste collection, treatment and disposal activities, material recovery                                                          |

## МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

### Дефиниција

Индекс цијена произвођача индустријских производа је краткорочни статистички индикатор који показује динамику цијена произвођача индустријских производа.

Продајна цијена произвођача индустријских производа је цијена по којој произвођач продаје своје производе, редовним купцима на домаћем тржишту у највећим количинама, франко утоварено у вагон (камион) у мјесту произвођача.

У ову цијену улази регрес, ако га продавац остварује, а одбија се трговачки рабат и попуст који продавац одобрава купцу, ПДВ и акцизе.

### Обухват и класификација

Цијене произвођача индустријских производа се прикупљају на основу репрезентативне листе производа коју у 2020. години чине 393 производа. Сваког мјесеца прикупља се 1216 цијена.

Обухваћени су најважнији производи по индустријским областима.

Упитник о произвођачким цијенама, мјесечно доставља 345 изабраних предузећа. То су највећи произвођачи тј. они који имају највећу реализацију по индустријским областима.

За обрачун индекса цијена произвођача индустријских производа на домаћем тржишту користи се Номенклатура индустријских производа - НИП БиХ/PRODCOM 2016, која је у својој основи НИП БиХ 2010, ажуриран у складу са насталим промјенама у ЕУ PRODCOM листи.

### Пондери

Пондери који се примјењују за израчунавање индекса произвођачких цијена представљају релативно учешће одабраних производа у укупној вриједности продаје индустријских производа на домаћем тржишту.

Основни извор података за израду пондера је Годишњи извјештај индустрије ИНД-21 из 2015. године.

Структура пондера се мијења сваких пет година, док се сваке године пондери коригују за раст цијена настао у претходној години.

### Обрачун индекса

При обрачуну индекса произвођачких цијена потребно је израчунати елементарне индексе на нивоу производа (ЕП) који представљају однос цијене у текућем периоду и базне цијене (децембар претходне године). При томе се као мјера средње вриједности користи геометријска средина.

Из елементарних индекса на нивоу производа се рачунају агрегатни индекси тј. индекси разреда, области, подручја и укупан индекс, коришћењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину.

Референтна година за израчунавање индекса је 2015.

## METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

### Definition

*Producer Price Index of industrial products is a short-term statistical indicator which shows the dynamics of industrial producer price changes.*

*Producer selling price of industrial products is a price for which a producer sells his products to the regular customers on domestic market at maximum volume, franco loaded into the wagon (truck) at the producer's location.*

*This price includes reimbursement in case the producer realises it, as well as commercial rebate and discount the seller gives to the buyer, as well as VAT and excise.*

### Coverage and classification

*Producer Prices of industrial products are collected according to the representative list of products which in 2020 consists of 393 products. Each month 1216 prices are collected.*

*The most important products by industrial section are covered.*

*Questionnaire on producer prices is submitted monthly by 345 chosen enterprises. These are the largest producers, that is, those that have the largest realisation by industrial section.*

*For calculating Producer Price Index of industrial products on domestic market it is necessary to use a Nomenclature of Industrial Products in BH /PRODCOM 2016, which is in base Nomenclature of Industrial Products in BH 2010, updated in accordance with changes in EU PRODCOM list.*

### Weights

*Weights used for calculation of the Producer Price Index represent relative participation of chosen products in the total value of sale of industrial products on domestic market.*

*Main source of data for weights calculation is the Annual Industry Report IND-21 from 2015.*

*The structure of weights is changed every five years, while each year weights are corrected for the growth of prices occurring during previous year.*

### Aggregation

*When calculating the Producer Price Index it is necessary to calculate elementary indices on the level of products (EP), which represent ratio between the current price and the base price (December of the previous year). Here, simple geometric mean is used as a measure of the average value.*

*From elementary indices on the level of products we calculate aggregate indices, that is, indices of class, division, section, as well as the total index, using Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean.*

*Reference year for calculating the index is 2015.*

Припрема саопштења: Јасминка Милић  
e-mail: jasminka.milic@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 – Проф. др Јасмин Комић, главни уредник – Излази мјесечно – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: [www.rzs.rs.ba](http://www.rzs.rs.ba) – Е-mail: [stat@rzs.rs.ba](mailto:stat@rzs.rs.ba) – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Prepared by: Jasminka Milić  
e-mail: jasminka.milic@rzs.rs.ba

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Prof. Dr Jasmin Komić, Editor in chief – Monthly periodicity – Release is available on the Internet at: [www.rzs.rs.ba](http://www.rzs.rs.ba) – E-mail: [stat@rzs.rs.ba](mailto:stat@rzs.rs.ba) – These data can be used provided the source is acknowledged